

[Forsvarsministeren.]

ordføreren, ikke bare fordi jeg er meget enig i de synspunkter, han kom frem med, men også fordi jeg synes, han forstod at trække noget af det væsentlige frem. Jeg er nemlig helt på det rene med, at der i diskussionen af den militære straffelov må indgå spørgsmålet om de særlige omgangsformer, der nu engang, må være. Det vil også sige, at man i allerhøjeste grad må have spørgsmålet om effektivitet med — sådan udtrykte ordføreren det vist. Men jeg vil gerne føje til, at det i høj grad må forbindes med retsbevidstheden hos dem, der skal virke inden for forsvarets rammer. Eller sagt på en anden måde: vi skal hen til omgangsformer og normer, der gør, at de værnepligtige og andre, der skal virke i forsvaret, mest muligt forstår meningen med det.

Ved at sige det på den måde har jeg også givet udtryk for min meget store uenighed i de bemærkninger, hr. Adam Møller kom med, da han var inde på, at forholdene under fred og krig burde være så nær hinanden som muligt. Jeg mener, at det, man må stille henimod, hvis man skal have et fornuftigt samarbejds-klima, må være, at fredsforholdene i samfundet må være de forhold, der eksisterer inden for forsvarets rammer, så nær som muligt.

Meget principielt har det spørgsmål været rejst, hvorfor man egentlig anser det for nødvendigt at opretholde en særlovgivning, når det drejer sig om den militære straffelov. Det spørgsmål har, som flere ordførere har været inde på, været overvejet i klimaudvalget, der har fundet det påkrævet at bevare særegler på en række punkter, ligesom udvalget har fundet det hensigtsmæssigt, at sådanne særegler fortsat placeres i undtagelses- og særlove i forhold til de almindelige borgerlige love. Det særlige pligtforhold, personel i forsvaret er underkastet, er jo til hinder for, at personellet alene kan omfattes af den civile lovgivning. Over for den, der i det civile erhverv udebliver fra arbejde, ikke efterkommer givne ordrer eller på anden måde forsner sig over for sin arbejdsgiver, vil truslen om afskedigelse eller afskedigelse normalt være tilstrækkelig reaktion; dette gælder naturligvis ifølge sagens natur ikke i samme grad for forsvarets personel — jeg må måske skynde mig at føje til: især ikke for det værnepligtige per-

sonel. For det frivillige personels vedkommende kan jeg henvise til, at dette personels tilknytning til forsvaret bl. a. giver sig udslag i særegler vedrørende retten til at forlange sig afskediget, og der kan derfor heller ikke for det frivillige personels vedkommende foretages en direkte sammenligning mellem militær og civil ansættelsesform. Men ved udarbejdelsen af lovforslagene er der efter min mening taget fornødent hensyn til det hovedsynspunkt, som klimaudvalget har anlagt, nemlig at der kun medtages straffebestemmelser, der er påkrævet af hensyn til forsvarets særlige forhold.

Dernæst har det vigtige spørgsmål presset sig på hos ordførere eller i hvert fald flere ordførere, hvorfor man anser det for nødvendigt at ændre den bestående rettergangsordning. Det var det, hr. Adam Møller var inde på, og det er jo det, der har været stærkest kritiseret i den offentlige debat, hvor forskellige officerer har udtalt sig. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, kunne der ikke i klimaudvalget opnås enighed om enten at bevare den nu gældende rettergangsordning eller at henlægge rettergangsmyndigheden til auditørerne; derfor følte klimaudvalget sig ikke overbevist om, at disse to muligheder var de eneste, og lovforslaget er da også udtryk for et kompromisforslag. Ifølge § 7 i forslaget til militær retsplejelov henlægges påtalemyndigheden til generalauditøren og auditøren, men før det besluttes, at påtale skal rejses og for hvilke forseelser, skal sagen i henhold til forslagets § 9, stk. 1, forhandles med rettergangschefen. Forslaget skal ses i sammenhæng med et af de hovedsynspunkter, der er fremhævet i bemærkningerne, nemlig at straffe- og retsplejebestemmelser for militært personel i videst muligt omfang bør nærme sig de love og bestemmelser, der gælder for det øvrige samfund, således at der kun fastsættes særegler for dette personale i de tilfælde, hvor hensynet til forsvarets særlige forhold gør det nødvendigt.

Efter flere samtaler med bl. a. militære chefer har jeg forstået, at der kun sjældent har været uoverensstemmelse mellem rettergangschef og auditor om en straffesags behandling, og der kan således ikke i dette samarbejde være begrundelse for, synes jeg, at bevare en særordning på dette område. Jeg slutter altså modsat og kommer til en